

ولی تمام آثار قانونی محکومیت باقی می ماند و نسبت به محکومی که بواسطه مرور زمان مجازات در باره او اجرا نشده مانند محکومی که مجازات نسبت باو اجرا شده رفتار می گردد بنا بر این در هر دو مورد در اثر محکومیت نتایج زیر حاصل می گردد.

۱ - حکم محکومیت در سجل جزائی محکوم ثبت می شود ۲ - تمام عدم اهلیت هایی که از آثار محکومیت است حاصل می شود ۳ - در موقع تکرار جرم این محکومیت محسوب می گردد ۴ - در صورتیکه حکم غیابی باشد بواسطه مرور زمان غیر قابل نقض می گردد. اینجاست که باید دانست که آثار محکومیت در مواردی که محکومی که مجازات او مشمول مرور زمان شده است مثل محکومی است که مورد بخشودگی واقع گردیده و مانند او می تواند در مدتی که قانون تعیین نموده اعاده حیثیت قضائی حاصل نماید.

مرور زمان در قوانین جزائی ایران - در قوانین جزائی ما مواد زیادی راجع به مرور زمان نیست و بحث کافی در این موضوع نشده است راجع به مرور زمان حق تعقیب جنبه عمومی جرم در قانون اصول محاکمات جزائی ماده ۸ و در قانون کیفر عمومی ماده ۵۱ و راجع به مرور زمان ماده ۵۲ قانون کیفر عمومی از آن بحث می نماید ولی معذالک همان اصول و قواعد کلی که راجع به مرور زمان در حقوق جزائی رعایت می شود در قوانین ماهم مراعات می گردد از قبیل اینکه قانون مرور زمان از قوانین راجع بنظم عمومی محسوب می شود و بنا بر این نتایجی که از این اصل کلی حاصل می گردد مانند اینکه متهم یا محکوم نمی تواند در صورت حصول مرور زمان تعقیب قضیه یا اجرای مجازات را نسبت بخود تقاضا نمایند و سایر نتایج دیگر مربوط باین اصل در قوانین ماهم رعایت می شود و همچنین است اصل دیگری که هر جرمی مشمول مرور زمان می شود خواه نسبت به آن در محاکم عمومی رسیدگی گردد یا در محاکم اختصاصی و ما به ترتیب هر یک از مرور زمان حق تعقیب و مرور زمان مجازات را مطالعه خواهیم کرد:

مرور زمان حق تعقیب جنبه عمومی جرم - بموجب ماده ۵۱ قانون کیفر عمومی هرگاه کسی مرتکب جرمی شده، در مورد خلاف در ظرف یکسال و در مورد جنحه در ظرف سه سال و در مورد جنایت در ظرف ده سال جرم او تعقیب نشده باشد دیگر تعقیب نمیشود و یا اگر شروع به تعقیب شده و بجهتی موقوف مانده و مدتهای مذکوره منقضی شده دیگر اعاده تعقیب نخواهد شد و همچنین بموجب قسمت اخیر این ماده مبدء مرور زمان در صورت عدم تعقیب از تاریخ ارتکاب جرم و در صورتیکه تعقیب موقوف شده باشد از تاریخ آخرین اقدام تعقیب محسوب می شود و بموجب ماده ۸ قانون اصول محاکمات جزائی یکی از مواردیکه تعقیب امر جزائی که شروع شده است موقوف می گردد موقعی است که بواسطه مرور زمان طبق قوانین تعقیب مجرم ممنوع شده است. از مطالعه در این دو ماده نتایج زیر حاصل میگردد و معلوم می شود که قانون گذار ماهم اصول کلی را راجع به مرور زمان رعایت نموده است.

۱ - مدت مرور زمان بر حسب شدت وضعف جرم متفاوت است چنانکه در جنایت ده سال و در خلاف یکسال برای حصول مرور زمان تعیین شده است.

۲ - مبدء مرور زمان حق تعقیب، تاریخ ارتکاب جرم قرار داده شده و بدیهی است نسبت بجرم های مختلفه طریقه احتساب مبدء مدت متفاوت است مثلاً در جرم مستمر از تاریخی که مجرم عمل ارتكابی را قطع و از ارتکاب آن خود داری نموده بعداً مرور زمان شروع می شود و بطور کلی در این موارد اصولیکه سابقاً بیان گردیده در قانون ماهم واجب الرعايه میباشد.

۳ - مرور زمانیکه شروع شده است ممکن است بواسطه عملیات تعقیبی و یا بازجویی که از طرف مقامات صالح بعمل می آید قطع گردد و در اینصورت مرور زمان جدیدی شروع میشود که مدت آن مساوی بامدت مرور زمان اولی است چنانچه قسمت اخیر ماده ۵۲ ( و اگر شروع به تعقیب شده و بجهتی موقوف مانده و مدتهای مذکوره منقضی شود دیگر اعاده تعقیب نخواهد شد ) بخوبی حکایت از این معنی می نماید و همان شرائطی که برای معتبر و قانونی بودن عملیات تعقیبی که موجب قطع مرور زمان میشود لازم است.